

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2025-204

25.2.2025

Storebrand Forsikring AS

Bilansvar

Kollisjon – vikeplikt for trafikk i rundkjøring – bal. § 8.

Det oppsto kollisjon mellom klagers og motpartens bil i en rundkjøring, der motparten kom kjørende inn i rundkjøringen fra klagers venstre side. Det forelå ingen felles skademelding, og partene var uenig i det nærmere hendelsesforløpet. Motparten mente kollisjonen oppsto i forbindelse med klagers innkjøring i rundkjøringen, mens klager hevdet at begge parter var etablert i rundkjøringen, og at kollisjonen skjedde grunnet motpartens feltskifte i anlegget. Foretaket erkjente fullt ansvar på klagers vegne under henvisning til brudd på vikeplikt for trafikk i rundkjøring. I begrunnelsen ble det lagt avgjørende vekt på et videoopptak fra motpartens bil som viste hendelsesforløpet og bilenes plassering i kollisjonsøyeblikket. Klager var uenig og meldte inn motpartens foretak med krav om å få dekket reparasjonskostnadene. Nemnda kom til at foretakets ansvarserkjennelse var i tråd med bal. § 8.

Saksfremstilling

Saken gjelder ansvarsfordeling etter sammenstøt mellom to kjøretøy i rundkjøring.

Klager og motparten støtte sammen i en rundkjøring 22.11.23. Det var dårlig sikt med mørke og regn på stedet. I den aktuelle rundkjøringen var det to kjørefelt både inn og ut. Motparten kom kjørende i rundkjøringen fra klagers venstre side da kollisjonen inntraff.

Det forelå ingen felles skademelding, og partene var uenig i det nærmere hendelsesforløpet. Motparten mente kollisjonen oppsto i forbindelse med klagers innkjøring i rundkjøringen, mens klager hevdet at begge parter var etablert i rundkjøringen, og at kollisjonen skjedde grunnet motpartens feltskifte i anlegget.

Foretakene løste saken med fullt ansvar for klagers bil med henvisning til at hans kjøretøy hadde vikeplikt for motpart som var etablert i rundkjøringen. I begrunnelsen ble det lagt avgjørende vekt på et videoopptak fra motpartens bil som viste hendelsesforløpet og bilenes plassering i kollisjonsøyeblikket.

Klager var uenig i avgjørelsen og meldte saken inn til Finansklagenemnda 3.9.24.

Klager har i det vesentlige anført at motparten må bære fullt ansvar for hendelsen. Ifølge klager kjørte hans kone inn i rundkjøringen i ytre felt og svingte av første avkjøring til høyre hvor hun ble avskåret og påkjørt av motparten. Klager mener at begge bilene var etablert i rundkjøringen, og at kollisjonen skyldes at motparten ikke overholdt vikeplikten ved feltskifte i anlegget. Til støtte for dette viser klager til daschcam-opptak fra motpartens bil. Denne viser at motparten kjørte rundt anlegget i det innerste feltet, før hun skiftet til ytterste felt og fortsatte inn i avkjøringssonen hvor klagers bil befant seg. Klager henviser også til en artikkel som fastslår at bilen som skal skifte felt i en rundkjøring har vikeplikt for andre kjørende som befinner seg i rundkjøringsanlegget. Foruten dette påpeker klager at motparten holdt en altfor høy fart forholdene tatt i betraktning.

Forsikringsforetaket har i det vesentlige anført at klagers bil må ilegges fullt ansvar for sammenstøtet. Ut fra videoopptaket er det ingen tvil om at klagers bil kommer fra annen veiarm og har vikeplikt for motpart som allerede befinner seg i rundkjøringsanlegget. Motparten lå korrekt plassert og på vei ut av anlegget da klagers bil kjørte inn i rundkjøringen og forårsaket sammenstøtet. Foretaket mener at tilfellet ikke kan sammenlignes med situasjonen som er omtalt i artikkelen. Klager har i dette tilfelle vikeplikt for trafikk som allerede befinner seg i rundkjøringen, og som skal ut av rundkjøringsanlegget. Partene har ikke kjørt parallelt i hvert sitt felt i rundkjøringen når sammenstøt inntreffer, og feltskifte i rundkjøringen er ikke et tema.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretakets ansvarserkjennelse er i tråd med bal. § 8.

Nemnda slutter seg her til sekretariatets vurdering:

Kort oppsummert er ansvar etter denne bestemmelse betinget av enten utvist uaktsomhet (a), teknisk svikt (b) eller brudd på trafikkreglene (c). Hvis begge parter forhold tilsier at de kommer inn under et eller flere av disse alternativene, så skal det foretas en skyldfordeling etter annet ledd i samme bestemmelse.

I henhold til alminnelige bevisregler har kravstiller bevisbyrden for sitt krav. Det betyr at hver av partene må sannsynliggjøre at motparten har vært uaktsom eller overtrådt trafikkreglene for å kunne få dekket skaden av motpartens forsikringsforetak. Dersom ingen av partene klarer å sannsynliggjøre et grunnlag for ansvar hos motparten, gjelder hovedregelen om at partene må bære egen skade.

I foreliggende sak legger vi til grunn at den aktuelle rundkjøringen er skiltet med vikepliktskilt 202. Av skiltforskriften § 6 fremgår:

202 Vikeplikt Skiltet angir at kjørende har vikeplikt for kjørende trafikk i begge retninger på kryssende veg.

Dette innebærer at den som er i ferd med å kjøre inn i en rundkjøring har vikeplikt for andre kjøretøy som allerede befinner seg i anlegget slik at rundkjøringen utgjør en forkjørssone, jf. bl.a. FinKN 2019-822. Vikeplikten markeres i tillegg med vikelinje som etter skiltforskriften § 22 B angir det sted hvor vikeplikten inntreffer.

Det fremgår videre av trafikkreglene § 7 nr. 1, første pkt.:

Trafikant som det skal vikes for, må ikke hindres eller forstyrres. Den som har vikeplikt, skal tydelig vise dette ved i god tid å sette ned farten eller stanse.

Vikeplikten ved innkjøring i rundkjøring opphører når kjøretøyet er etablert i rundkjøringen. Dette skjer etter sikker praksis når kjøretøyet har tilbakelagt 20 meter distanse (4-5 billengder) fra vikelinjen og/eller har passert en tenkt midtlinje i neste veiarm (til høyre) med fronten idet kollisjonen oppstår, jf. bl.a. FinKN 2021-883.

Spørsmålet blir om din bil hadde kjørt såpass langt gjennom rundkjøringen at vikeplikt ved innkjøring var tilbakelagt.

I denne saken er det ikke tegnet felles skademelding. Videre er partene uenig om hendelsesforløpet. Du anfører at begge parter var etablert i rundkjøringen, og at kollisjonen skjedde i forbindelse med motpartens feltskifte. Dette bestrider motpart som på sin side hevder at hun befant seg i rundkjøringsanlegget og var på vei ut, idet din bil kjørte inn og forårsaket sammenstøtet.

Det er ikke fremlagt vitneforklaringer eller fagkyndige uttalelser som støtter partenes påstander. Vi har mottatt bilder etter hendelsen. Som tidligere nevnt har vi imidlertid ikke fagkyndig kompetanse og kan ikke på bakgrunn av bilder alene avgjøre hvordan et sammenstøt har oppstått.

Vi har derimot mottatt videoopptak fra motpartens dashcam som viser hendelsesforløpet. Opptaket viser at rundkjøringen hadde to kjørefelt, og at motparten befant seg i det innerste feltet ved innkjøringen. Motparten fortsatte deretter ut i rundkjøringen og holdt venstre felt rundt midtrabatten, før kollisjonen skjedde da bilen var på vei til å passere den andre veiarmen og forlate anlegget. På dette tidspunktet hadde din bil kun passert vikepliktslinjen med fronten. Dette kan tas til inntekt for at din bil hadde vikeplikt for motpartens kjøretøy som allerede var etablert i rundkjøringen, og at sammenstøtet skjedde i forbindelse

med din bils innkjøring.

Du anfører at motparten byttet felt, og at dette var årsaken til uhellet. I den forbindelse har du vist til en artikkel som fastslår at den som bytter felt har vikeplikt for biler som befinner seg i samme rundkjøring. Denne hovedregelen er også lagt til grunn i nemndspraksis, se f.eks. FinKN 2017-733. Likevel finner vi ikke at dette samsvarer med hendelsesforløpet i foreliggende sak.

Ut fra fremlagt videoopptaket kan vi ikke se det sannsynliggjort at din bil var etablert i rundkjøringen da sammenstøtet oppsto. Motparten var allerede i rundkjøringen da din bil kjørte inn, og motparten ble hindret/forstyrret av din bil slik at uhellet inntraff, jf. trafikkreglene § 7 nr. 1.

Vi finner at saken har flere likhetstrekk med den tidligere siterte avgjørelsen inntatt i FinKN 2021-883. Det oppsto kollisjon mellom klagers og motpartens bil i en rundkjøring, der motparten kom kjørende inn i rundkjøringen fra klagers venstre side. Felles skisse viste at motpartens bil var inne i rundkjøringen før klagers bil, og at sammenstøtet skjedde i forbindelse med klagers innkjøring i rundkjøringen. Foretaket erkjente 100 % ansvar på klagers vegne under henvisning til brudd på vikeplikt for trafikk i rundkjøringen. Klager mente at hun ikke hadde vikeplikt for motparten, og at sammenstøtet skjedde som følge av at motparten kjørte uaktsomt og med for høy hastighet. Nemnda kom til at klager var ansvarlig for kollisjonen. Fra avgjørelse hitsettes:

Partene har levert felles undertegnet skademelding uten avkrysninger. Felles skisse inneholder to tegninger. Den ene viser motpartens bil inne i rundkjøringen og klagers bil på vei inn i rundkjøringen. På denne tegningen fremstår kollisjonen som en front mot front kollisjon. Tegningen på siden viser derimot at treffpunktet er foran på motpartens bil og bak på klagers bil. Motparten har videre fremlagt en skisse som viser at motpartens bil var inne i rundkjøringen og kjørte inn i klagers bil bak da klager kjørte inn i rundkjøringen. Nemnda forstår dette slik at kollisjonen skjedde idet klager var kommet inn i rundkjøringen, og at motparten på dette tidspunktet lå inne i rundkjøringen.

Klager anfører at hun var inne i rundkjøringen først og har lagt frem beregninger og skisse for å støtte dette. Nemnda kan imidlertid ikke se at dette er tilstrekkelig til å dokumentere at den felles skissen er gal. Nemnda må derfor legge til grunn at sammenstøtet skjedde i forbindelse med klagers innkjøring i rundkjøringen.

På bakgrunn av fremlagte dokumentasjon finner vi det nærliggende å slå fast at motparten passerte vikelinjen først, og at sammenstøtet oppsto da ditt kjøretøy var på vei inn i rundkjøringen hvor bilen din hadde vikeplikt for motparten, jf. trafikkreglene § 7 nr. 1. Det foreligger derfor ansvarsgrunnlag for din bil etter bal. § 8 første avsnitt bokstav c.

Spørsmålet blir dermed om det er tilstrekkelig sannsynliggjort at motparten har brutt noen trafikkregler eller opptrådt uaktsomt slik at dette kjøretøyet må ilegges delvis ansvar for kollisjonen, jf. bal. § 8 annet ledd.

Det er vanlig i norsk rettspraksis at det er den med den sterkeste rettsregelen mot seg som har bevisbyrden. Vikeplikten stiller svært sterkt i trafikkreglene. Kjører noen i strid med vikepliktsreglene, vil det ha formodningen for seg for at bruddet på vikeplikten har hatt årsakssammenheng med sammenstøtet. Om den som har vikeplikt hevder noe annet, har vedkommende tvilsrisikoen for påstanden. I dette tilfellet er det din bil som har kjørt i strid med vikepliktsreglene, og som derfor må sannsynliggjøre at motparten har opptrådt tilstrekkelig uaktsomt til å bli ilagt ansvaret for kollisjonen.

Ut fra sakens dokumenter kan vi ikke se at det er fremlagt dokumentasjon på at motparten har holdt for høy fart, eller på annen måte kjørt uaktsomt på stedet. Vi finner det derimot nærliggende at uhellet ville blitt unngått om din bil hadde overholdt vikeplikten, og stoppet for motparten ved innkjøring til rundkjøringen.

Etter gjennomgang av sakens opplysninger finner vi det derfor ikke tilstrekkelig sannsynliggjort at motparten har brutt noen trafikkregler eller opptrådt uaktsomt slik at dette kjøretøyet må ilegges delvis ansvar for kollisjonen, jf. bal. § 8 annet ledd.

På bakgrunn av det ovennevnte er sekretariatet av den oppfatning at foretakets standpunkt om fullt ansvar for deg er korrekt i dette tilfellet. Vi ser derfor ikke grunn til å ta saken nærmere opp med foretaket.

Etter dette har vi kommet til at klagen ikke kan føre frem.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Merete Anita Utgård (bransjerepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).